

ODESÍLATEL:

Mgr. Evžen Doležal
ředitel odboru
posuzování vlivů na životní prostředí
a integrované prevence
Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65
100 10 Praha 10

ADRESÁT:

Krajský úřad Olomouckého kraje
Odbor strategického rozvoje kraje,
územního plánování a stavebního
řádu
Jeremenkova 40a
779 11 Olomouc

V Praze dne 21. ledna 2016
Č. j.: 89011/ENV/15
Vyřizuje: Mgr. Indráková
Tel.: 267 12 2559

Věc: Návrh Aktualizace č. 2b Zásad územního rozvoje Olomouckého kraje - stanovisko MŽP k částem řešení, které byly od společného jednání změněny

Krajský úřad Olomouckého kraje, odbor strategického rozvoje kraje, územního plánování a stavebního řádu (dále jen „KÚ OLK“), jako příslušný orgán územního plánování – pořizovatel, dle § 7 odst. 1 písm. a) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů (stavební zákon) oznámil v souladu s § 39 odst. 1 a § 22 stavebního zákona konání veřejného projednání návrhu Aktualizace č. 2b Zásad územního rozvoje Olomouckého kraje (dále jen „Aktualizace č. 2b ZÚR OLK“) a Vyhodnocení vlivů Aktualizace č. 2b ZÚR OLK na udržitelný rozvoj území.

Veřejné projednání se uskutečnilo v pátek dne 15. ledna 2016 od 12.00 hod v kongresovém sále (2. NP) KÚ OLK.

Ministerstvo životního prostředí (dále jen „MŽP“) uplatňuje na základě ustanovení § 37 odst. 2 stavebního zákona, prostřednictvím odboru posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence, jako dotčený orgán dle zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 62/1988 Sb., o geologických pracích, ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 254/2001 Sb., o vodách, ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů a zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů, na podkladě stanovisek a připomínek příslušných věcných odborů následující stanovisko k částem řešení návrhu Aktualizace č. 2b ZÚR OLK, které byly od společného jednání změněny.

Z hlediska zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů:

Bez připomínek.

Z hlediska zákona č. 62/1988 Sb., o geologických pracích, ve znění pozdějších předpisů:

Bez připomínek.

Z hlediska zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů:

MŽP v souladu s ustanovením § 17 písm. a) zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně ZPF“) jako orgán ochrany zemědělského půdního fondu příslušný podle § 17 písm. d) zákona o ochraně ZPF k udělení souhlasu k odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu (dále jen „ZPF“) podle § 9 zákona o ochraně ZPF sděluje následující stanovisko.

Již v rámci společného jednání k Aktualizaci č. 2b ZÚR OLK jsme za příslušný orgán ochrany ZPF upozornili na nedostatky v projednávané dokumentaci. Zejména se jednalo o zcela nedostatečným způsobem zpracované zdůvodnění požadované výměry vymezované strategické rozvojové zóny ve smyslu požadavků stanovených ustanovením § 5 odst. 1 a ustanovení § 4 zákona o ochraně ZPF. Na tyto nedostatky bylo upozorněno rovněž ve stanovisku sekce 600 MŽP (č.j. 92308/ENV/15, 6350/15 ze dne 6.1.2015), kde se mimo jiné uvádí cit.: „Odůvodnění rozsahu navrhované Strategické rozvojové zóny Přerov považujeme za nedostatečné. Chybí informace o využití rozvojových ploch vymezených ke shodnému nebo obdobnému účelu využití v územně plánovacích dokumentacích měst a obcí nacházejících se v řešeném území. Není zdůvodněna potřeba rozsahu této zóny s ohledem na další aspekty, především ve vazbě na vývoj trendu zaměstnanosti v kraji a na využitelnost dostupné Strategické průmyslové zóny Holešov. Předkládaný materiál nezmiňuje vypořádání se s negativním zásahem budoucí zástavby v zóně na realizované investice do půdy (odvodnění) na plochách dosud obhospodařované zemědělské půdy. V souvislosti s těmito chybějícími informacemi lze konstatovat, že v případě dotčení zemědělských půd zařazených do II. třídy ochrany nebyl řádně zdůvodněn převažující veřejný zájem na výstavbě průmyslové zóny nad zájmem ochrany zemědělského půdního fondu.“ Na základě posouzení dokumentace předložené v rámci veřejného projednání lze konstatovat, že popsané zjištěné nedostatky odstraněny nebyly.

V rámci společného jednání byl předmětem řešení záměr na vymezení „Strategické rozvojové zóny Přerov“ o celkové výměře 535 ha, z toho bylo podle kvalifikovaného odhadu 261 ha součástí ZPF (170 ha půd zařazeno do II. třídy ochrany a 91 ha půd zařazeno do III. třídy ochrany). Z výměry 261 ha ZPF mělo být 137 ha ZPF situováno v zastavěném území vymezeném ve smyslu ustanovení § 58 stavebního zákona (jednalo se zejména o zemědělskou půdu v rámci areálu stávajícího letiště). Pro liniové záměry (tj. vymezení koridoru pro silniční napojení zóny – propojení silnic II/434 a II/436, dále vymezení koridoru železniční vlečky pro napojení této zóny) se předpokládala celková

výměra 2,7 ha ZPF (1,7 ha pro silniční napojení, vše II. třída ochrany a 1 ha ZPF pro železniční napojení, z toho 0,8 ha půd zařazeno do II. třídy ochrany a 0,2 ha do III. třídy ochrany).

Po společném jednání došlo k určité úpravě řešení, mimo jiné vypuštění dopravního napojení strategické plochy z jihovýchodní strany včetně vypuštění VPS D047 a D04 (komunikace a vlečka pro obsluhu zóny), předpokládaný dopad na ZPF tak již nebyl pro liniové stavby bilancován. K úpravě došlo i ve vymezených výměrách vlastní zóny. Podle údajů v projednávané dokumentaci (viz kapitola „XIV. KVALIFIKOVANÝ ODHAD ZÁBORU PŮDNÍHO FONDU PRO PLOCHY A KORIDORY REPUBLIKOVÉHO A NADMÍSTNÍHO VÝZNAMU“) výměra „lokality strategické plochy kraje“ nově činí celkem 488,5 ha s tím, že součást ZPF je 217,1 ha (z toho v zastavěném území 136,7 ha, na zastavitelných plochách 72,8 ha a na zbývajícím území 7,6 ha). Z uváděné výměry ZPF (tj. z 217,1 ha) je 152,0 ha tvořeno půdou zařazenou do II. třídy ochrany a 65,0 ha je tvořeno půdou zařazenou do III. třídy ochrany. Na základě uvedeného přehledu lze tedy dovodit, že došlo ke zmenšení původně požadované výměry ZPF o cca 44 ha (zmenšení výměry dotčených půd zařazených do II. třídy ochrany o 18 ha a zmenšení výměry dotčených půd zařazených do III. třídy ochrany o 26 ha). Přesto však není v projednávané dokumentaci opět nijak prokázáno, že byly v plném rozsahu respektovány zejména zásady ochrany ZPF ve smyslu ustanovení § 4 odst. 1 písm. b) zákona o ochraně ZPF (vymezení plochy na půdách méně kvalitních, v daném případě na půdách zařazených do III. třídy ochrany), ustanovení § 4 odst. 1 písm. d) zákona o ochraně ZPF (vymezení pouze nejnужnější plochy ZPF) a s tím související ustanovení § 4 odst. 3 zákona o ochraně ZPF (zemědělskou půdu I. a II. třídy ochrany lze odejmout pouze v případech, kdy jiný veřejný zájem výrazně převyšuje nad veřejným zájmem ochrany ZPF). V této souvislosti opětovně, stejně jako v rámci společného jednání, zdůrazňujeme, že v žádném případě nezpochybujeme potřebu vymezení strategické průmyslové zóny v daném území, v projednávané dokumentaci však není v případě půd zařazených do II. třídy ochrany (situovaných mimo zastavěné území) řádně zdůvodněn převažující veřejný zájem na vymezení strategické zóny právě a pouze na těchto vysoce chráněných půdách. Přitom zcela chybí srovnání s případným jiným možným řešením v předmětném území (tj. v území stávajícího letiště a ploch navazujících tvořených půdou III. třídy ochrany) tak, jak ukládá ustanovení § 5 odst. 1 zákona o ochraně ZPF. Je třeba zdůraznit, že se jedná o záměr na vymezení zcela nové strategické rozvojové zóny. Lze tedy jako zavádějící označit odkazy na to, že část této zóny je vymezena na zastavitelné ploše vymezené územním plánem obce (vazba na ustanovení § 4 odst. 4 zákona o ochraně ZPF), když v jiné části projednávané dokumentace (kapitola „XIII. KOMPLEXNÍ ZDŮVODNĚNÍ PŘIJATÉHO ŘEŠENÍ“) se připouští, že tato zastavitelná plocha byla do územního plánu obce vymezena na základě požadavku vyplývajícího z platných ZÚR OLK na vymezení rozvojové plochy nadmístního významu R6/10 a když tato rozvojová plocha nadmístního významu (o výměře cca 61 ha) má být v souvislosti se záměrem na vymezení strategické průmyslové zóny zrušena. Současně má být v souvislosti s tímto řešením Aktualizací č. 2b ZÚR OLK dosud stanovený limitní rozsah všech ploch v rozvojové oblasti R6 (viz stávající bod ZÚR 7.3.2) snížen ze 75 ha na 14 ha. V této souvislosti je však třeba upozornit na požadavky uplatněné orgánem ochrany ZPF k „návrhu Zprávy o uplatňování ZÚR OLK v uplynulém období – aktualizace č. 2“ (viz č.j. 39281/ENV/14 ze dne 1.7.2014) a na to, že z projednávané dokumentace není vůbec zřejmé, jakým způsobem a zda vůbec byly tyto požadavky akceptovány.

Jak bylo uvedeno výše, v upraveném řešení došlo k vypuštění dopravního napojení strategické plochy z jihovýchodní strany včetně vypuštění VPS D047 a D04 (komunikace a vlečka pro obsluhu zóny). Podle dostupných informací byl ale předložen materiál pro jednání vlády, který má řešit samostatně „Dopravní napojení strategické průmyslové zóny Bochoř“. Z uvedeného lze dovodit, že i když v rámci Aktualizace č. 2b ZÚR OLK došlo k úpravě, problematika napojení strategické zóny je řešena nadále (pravděpodobně) v rámci jiného samostatného dokumentu. V této souvislosti upozorňujeme, že z hlediska zajištění zásad ochrany ZPF je nezbytné, aby byl projednáván záměr na vymezení zastavitelné plochy komplexně a ve všech souvislostech včetně všech záměrů jednoznačně souvisejících [tedy včetně např. posouzení případného dopadu dopravního napojení ve smyslu ustanovení § 4 písm. e) zákona o ochraně ZPF].

Z dokumentace zpracované pro veřejné projednání lze dovodit, že záměr na vymezení strategické rozvojové zóny nemá mít pouze význam nadmístní, ale i republikový. Přesto posouzení nezbytnosti celkové výměry této zóny z hlediska širších vztahů zcela chybí, ač to bylo za úsek ochrany ZPF v rámci společného jednání požadováno, viz odkazy na možnosti rozvoje na plochách vymezených pro obdobný účel v územních plánech obcí, či na plochách nadmístního významu v rozvojových oblastech Olomouckého kraje (např. RO6, RO7, RO3, RO1) a zejména ve vazbě na plochu nadmístního významu Holešov (NUTS II).

Na základě výše uvedeného lze konstatovat (stejně jako v rámci společného jednání), že i v dokumentaci předložené pro veřejné projednání je zdůvodnění navrhovaného řešení z hlediska případných dopadů na ZPF zpracováno nedostatečným způsobem (některé odkazy lze označit za velmi obecné a formální), vytýkané nedostatky nebyly odstraněny. V plném rozsahu tedy platí závěry uvedené ve stanovisku ke společnému jednání, tj. v současné době nejsou za úsek ochrany ZPF námítky ke kladnému projednání části plochy o výměře 136,7 ha ZPF (zastavěné území). Současně bereme na vědomí možnost rozvoje na pozemcích, které nejsou součástí ZPF, o celkové výměře 271,5 ha. Za úsek ochrany ZPF by tedy bylo možné v současné době kladně projednat podle ustanovení § 5 odst. 2 zákona celkovou výměru strategické rozvojové zóny cca 410 ha.

Upozorňujeme, že podle názoru Nejvyššího správního soudu (viz Sbírka rozhodnutí č. 10/2013) vymezení zastavitelné plochy o nikoliv zanedbatelné rozloze v území, na němž se nachází vysoce chráněná zemědělská půda I. či II. třídy ochrany, je třeba v návrhu územního plánu řádně odůvodnit podle požadavků obsažených v ustanoveních § 4 a § 5 odst. 1 zákona o ochraně ZPF. Uvedený závěr lze z logiky věci vyžadovat i pro pořízení ZÚR. Přitom nepostačuje pouze povšechné odůvodnění vztahující se k územnímu plánu jako celku (v daném případě vyčleněnému území řešenému Aktualizací č. 2b ZÚR OLK), v němž nejsou uvedeny úvahy ohledně nezbytnosti zabrat vysoce chráněnou zemědělskou půdu v konkrétní ploše pro sledovaný konkrétní účel. Pokud není v projednávané dokumentaci dokladováno zdůvodnění ve smyslu uvedených požadavků, nemůže ani orgán ochrany ZPF kvalifikovaným způsobem odůvodnit stanovisko podle ustanovení § 5 odst. 2 zákona o ochraně ZPF (případné stanovisko bez patřičného odůvodnění lze přitom označit za nepřezkoumatelné). Závěrem uvádíme, že pokud bude orgánu ochrany ZPF předložena dokumentace, ve které budou všechny výše popsané nedostatky odstraněny a ve které bude kvalifikovaným způsobem prokázáno respektování povinností stanovených ustanovením § 5 odst. 1 (a ustanovení

§ 4) zákona o ochraně ZPF a současně budou zohledněny i odkazy a požadavky uplatněné v rámci předcházejících projednávání (např. návrh Zprávy o uplatňování ZÚR OLK, společné jednání k Aktualizaci č. 2b ZÚR OLK), je připraven k jejímu opětovnému posouzení.

Z hlediska zákona č. 254/2001 Sb., o vodách, ve znění pozdějších předpisů:

Bez připomínek.

Z hlediska zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů:

Bez připomínek.

Z hlediska zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů:

Bez připomínek.

Mgr. Evžen Doležal v. r.

Na vědomí: (odesláno VS pod č.j. 4731/ENV/16)

odbor výkonu státní správy VIII
odbor obecné ochrany přírody a krajiny
odbor zvláštní územní ochrany přírody a krajiny
odbor druhové ochrany a implementace mezinárodních závazků
odbor geologie
odbor ochrany vod
odbor ochrany ovzduší